За Авіакадри

Человек полетит,
опираясь не на силу своих мускулов,
а на силу своего разума
М. Є. Жуковський

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М. Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

Газета виходить з жовтня 1930 р. | № 7-8 | 10 серпня 2016 р. | Випуск відновлено в березні 1998 р.

FARNBOROUGH AIRSHOW – 2016

У житті кожного авіатора є слова, які змушують серце битися, як полум'яний мотор. Небо, зліт, форсаж, від гвинта! І, звичайно ж, легендарні Фарнборо й Ля-Бурже. Якщо ще хтось не знає, то це знамениті авіасалони, де щорічно збирається еліта світової авіації. Радує традиція, що хайовці не пропускають ці знаменні події. 26 наших студентів з 13 до 16 липня відвідали Лондон і побували на міжнародній виставці-авіасалоні Фарнборо, де з 1948 року збираються знамениті авіатори, знамениті конструктори й знамениті авіаційні компанії з усього світу.

Цій поїздці передував найсуворіший відбір. Юрій Гагарін із загону перших космонавтів став одним з сорока. Хайовці в цьому році повторили долю першого космонавта. Завдяки фонду Бориса Колесникова й конкурсу «Авіатор» мрії студентів стали дійсністю. Правда, за плечима наших студентів були жорсткі відбіркові тури, присвячені історії авіації й космонавтики, англійській мові, спеціальним предметам і багато-багато іншого.

Студентам пощастило не тільки відвідати виставку та поспілкуватися з представниками найвідоміших авіафірм і компаній, побувати всередині найсучасніших літаків й із захопленням спостерігати за їхніми польотами в небі, але й здійснити цікаву подорож лондонськими вулицями, відвідати музеї й відомі англійські місця, покататися на екстремальних атракціонах у знаменитому THORPE PARK.

У наступному номері читайте подробиці цікавої подорожі до Лондона й враження від побаченого.

Редакція газети «За Авіакадри»

ЗНАННЯ ОБ'ЄДНУЮТЬ ПОКОЛІННЯ
Понад 90 студентів узяли участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді «Авіаційна та ракетно-космічна техніка». Вітаємо переможців!
с. 2

СХІДНА КАЗКА НА ПІДПРИЄМСТВІ AAL GROUP LTD
У липні цього року нашим студентам пощастило пройти виробничу практику на одному з підприємств в ОАЕ.
с. 3

ЗІРКИ СПОРТУ ХАІ
Наш університет відомий не тільки досягненнями в галузі науки й техніки, а й своїми чемпіонами, які прославляють ХАІ на світовій спортивній арені.
с. 4

РЯДКИ ІСТОРІЇ
Цікаві історичні події літа. Трагічна доля спортсмена-авіатора. Людина живе доти, доки про неї пам'ятають...
с. 6

ЗНАННЯ ОБ'ЄДНУЮТЬ ПОКОЛІННЯ

Минають дні, минають роки, а знання залишаються назавжди. Під таким девізом проходив з 13 до 15 квітня 2016 р. другий етап Всеукраїнської студентської олімпіади «Авіаційна та ракетно-космічна техніка» в секціях «Авіа- та ракетобудування», «Двигуни та енергетичні установки літальних апаратів» і «Авіоніка».

Цей рік приніс неочікувані результати й приємні несподіванки. Загалом понад 90 студентів узяли участь в олімпіаді, що порівняно з минулим роком майже вдвічі більше. Це представники 12 вищих навчальних закладів України: Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», Національного авіаційного університету, Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара, Дніпропетровського коледжу ракетно-космічного машинобудування Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара, Криворізького коледжу Національного авіаційного університету, ВСП НАУ «Слов'янський коледж» Національного авіаційного університету, Кременчуцького льотного коледжу Національного авіаційного університету, Харківського університету Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба, Національного університету кораблебудування ім. Адмірала Макарова, Запорізького авіаційного коледжу ім. О. Г. Івченка, ВСП НАУ «Кіровоградська льотна академія НАУ».

Урочисте відкриття олімпіади провели проректор з науково-педагогічної роботи Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» Віталій Миколайович Павленко й представники Державного підприємства Харківського машинобудівного заводу «ФЕД».

Комфортні умови сприяли розвитку наукової думки учасників протягом відведеного для письмових відповідей на конкурсні завдання часу. Тому їхні роботи, перевірені всеукраїнським журі конкурсу, оцінені як такі, що відповідають високому рівню володіння знаннями в галузі «Авіаційна та ракетно-космічна техніка».

Переможцями в секції **«Авіа- та ракетобудування»** стали: перше місце – Олена Анатоліївна Красновольська (5 курс, ХАІ), друге місце – Анастасія Олександрівна Депенчук (4 курс, КПІ); третє місце – Ігор Андрійович Макаров (4 курс, НАУ) і Максим Олександрович Колєгов (4 курс, НУК ім. Адмірала Макарова).

Переможцями в секції **«Двигуни та енергетичні установки літальних апаратів»** стали: перше місце – Камдем Роже Арман Тагні (4 курс, НАУ «ХАІ»), друге місце – Дмитро Олександрович Пархоменко (4 курс, ЗАК ім. О. Г. Івченка), третє місце – Андрій Володимирович Овчаренко (3 курс, ХУПС), Ігор Сергійович Іваненко (4 курс, ДНУ).

Переможцями в секції **«Авіоніка»** стали: Чанчжен Цянь (3 курс, НАУ «ХАІ»), друге місце – Євген Сергійович Третяк (4 курс, НАУ), третє місце – Руслан Сергійович Котвицький (4 курс, КПІ).

Нагородження проходило за участі керівництва офіційного партнера заходу – ТОВ «Прогрестех-Україна»: директора Андрія Роальдовича Фіалковського та начальника відділу Максима Миколайовича Гладського.

Переможці в кожній із секцій були нагороджені дипломами, усі учасники – грамотами за активну участь в олімпіаді, цінними й пам'ятними подарунковими наборами, викладачі та члени журі – подяками за активну участь у роботі галузевої конкурсної комісії.

Гості відзначили високий рівень організації й створену дружню атмосферу, котра сприяла не тільки виявленню знань, а ще й стала об'єднувальним фактором вищих навчальних закладів, міст і поколінь.

Лілія Буйвал,
аспірант кафедри № 103

СХІДНА КАЗКА НА ПІДПРИЄМСТВІ AAL GROUP LTD

У цьому році сімом нашим студентам пощастило проходити практику на підприємстві AAL Group Ltd (AAL), розташованому в місті Шарджа в Об'єднаних Арабських Еміратах. AAL Group Ltd (AAL) є багатопрофільною організацією, яка надає повний спектр гвинтокрилих авіаційних рішень, щоб задовольнити потреби клієнтів. AAL Group – приватна організація, її центральний офіс розташовано в Шарджі, у міжнародному аеропорту Шарджа (Об'єднані Арабські Емірати). AAL також має свою дочірню компанію AAL-SA, яка базується в аеропорту Wonderboom (Преторія, Південна Африка).

Переважно компанія займається капітальним ремонтом і модифікаціями вертольотів марки Мі, розроблює й виготовляє необхідні засоби технічного обслуговування вертольотів.

> *Після прильоту до міжнародного аеропорту Дубай на нас чекав транспорт, який відвіз нас до місця проживання. Враження від оселі були позитивні, мешкали по 4 особи в просторій трьохкімнатній квартирі.*
>
> **Денис Мечетний, студент факультету № 1**

Студентів спрямували до різних місць роботи: у метрологічну лабораторію, на ділянку ремонту авіаційних вузлів, у технічний відділ, на ділянки збирання й розбирання гвинтокрилів, лабораторію авіаційного обладнання й ремонту радіообладнання. За кожним студентом було закріплено керівників, які протягом усієї практики консультували, підтримували, ділилися своїми знаннями й навичками. Як відзначили студенти, колектив підприємства дружний і складається з висококваліфікованих фахівців.

> *Компанія надала нам дуже добрі умови для проходження практики, тому що забезпечила житлом, сплатила за переліт, харчування, проїзд на роботу. Найголовніше – надала добрі умови роботи, тому що коли на вулиці +45°С у тіні, установлені в приміщенні компанії системи кондиціювання дозволяють не думати про спеку.*
>
> **Артем Бельмега, студент факультету № 3**

> *Динаміка розвитку підприємства просто вражаюча, гадаю, що це завдяки дружньому колективу. До речі, прийняли нас дуже тепло, кожний залюбки допомагав й підтримував у роботі.*
>
> **Денис Мечетний, студент факультету № 1**

Практика тривала чотири тижні. Робочий тиждень починався в неділю й закінчувався в п'ятницю. Працювали з 8 години до 17. Багато було роботи з документацією, вивченням технології складання, проведення випробувань, ремонту різних вузлів і агрегатів гвинтокрилів. Студенти побачили велику різницю між технологіями у виробництві й ремонті авіаційного обладнання, які застосовуються в Україні, порівняно з підприємством AAL.

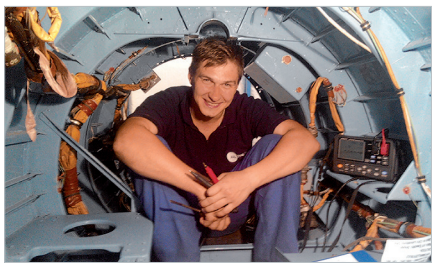

Але всі без винятку відзначили, що знання, які вони отримали впродовж навчання в ХАІ, дуже допомогли під час практики. Особливо це стосується таких предметів, як математика, фізика, основні принципи авіаційного виробництва й конструювання літальних апаратів.

> *Під час практики я дізнався багато нового й цікавого, зумів систематизувати все те, чого навчався. Усе це дуже важливий досвід. На жаль, багато чого ми не можемо розповісти, оскільки давали розписку про нерозголошення.*
>
> **Дмитро Клепаков, студент факультету № 5**

Окрім стажування, де студенти працювали на робочих місцях, вони відвідували ще лекції зі законодавчої авіації, конструкції гвинтокрилів, з оформлення технічної документації й інші цікаві й корисні заходи.

> *Робота в основному ручна, але не проста. Усе ж таки авіація – усе одно треба думати. Робота з гвинтокрилами дуже складна й трудомістка.*
>
> **Роман Волосник, студент факультету № 5**

Звичайно, усіх студентів дуже здивували й приємно вразили Арабські Емірати. Незважаючи на велику спеку («...Вона просто величезна!!!»), студенти у вихідні мандрували. Вони побували в Шарджі, Дубаї, Фуджері. Неймовірні враження залишилися від футуристичної архітектури будівель і споруд.

> *Просто не вистачить прикметників, щоб описати найвищу будівлю у світі – Бурдж-Халіфа. Вона настільки неймовірна! Можу сказати тільки одне – її можна побачити в ясний день з околиці сусіднього міста.*
>
> **Георгій Херкадзе, студент факультету № 1**

Але, як завжди, усе коли-небудь закінчується. Чотири тижні пролетіли дуже швидко, і наші студенти повернулися додому, у рідний ХАІ. Але багатьох з них уже чекає робота в компанії AAL Group Ltd. І згодом вони стануть висококваліфікованими фахівцями й, ми сподіваємося, повернуться до нашого університету передати досвід майбутнім поколінням.

> *Така практика надала неоціненний досвід у роботі, надала можливість побачити світ.*
>
> **Дмитро Клепаков, студент факультету № 5**

> *У цілому стажування залишило багато позитивних емоцій. З нетерпінням чекаю запрошення на роботу.*
>
> **Георгій Херкадзе, студент факультету № 1**

> *Я дуже вдячний AAL Group і ХАІ за те, що спільними зусиллями надали таку можливість для студентів.*
>
> **Артем Бельмега, студент факультету № 3**

> *Хочеться подякувати ХАІ за здобуті знання, окремо відділу сприяння працевлаштування, за чудову можливість отримати роботу за фахом.*
>
> **Денис Мечетний, студент факультету № 1**

Успіхів усім нашим студентам й наснаги в роботі! Мрії інколи збуваються, і ми сподіваємося, що, повернувшись через багато років до рідного ХАІ, ваші викладачі почують від вас слова подяки.

Марія Мазорчук, доцент кафедри 304, відділ працевлаштування випускників ХАІ

ЗІРКИ СПОРТУ ХАІ

У цьому році з 5 по 21 серпня у Ріо-де-Жанейро (Бразилія) пройдуть XXXI Олімпійські ігри. Як і чемпіонати з футболу, так і олімпіада викликають у нас бурю емоцій, оскільки вболівання «за наших» – це традиційний вид спорту для українців. І це природно, оскільки гордість за нашу країну у разі перемоги українських спортсменів, росте з геометричною прогресією. Але олімпіада – це не тільки спортивні досягнення. Це показник успішності країни. І наш університет – не є виключенням. Ми пишаємося нашими спортсменами й завжди радіємо за їх перемоги.

У світі наш університет відомий не тільки досягненнями в галузі науки й техніки, а й своїми чемпіонами. Ще не так давно ми вболівали за тих, хто став першим і безумовно прославив наш ХАІ на світовій спортивній арені.

Це наш майстер спорту міжнародного класу з самбо Сергій Подоляк, який уперше серед студентів ХАІ виборов титул чемпіона світу. Майстер спорту міжнародного класу з дзюдо Михайло Черкасов, який став першим призером Всесвітньої Універсіади. Безумовно, це й наша тендітна, але вольова жінка Динара Жургунова – заслужений майстер спорту з кікбоксингу, яка стала першою жінкою ХАІ, що завоювала титул чемпіона світу. І, безперечно, ми пишаємося нашим олімпійським чемпіоном Олексієм Торохтієм – заслуженим майстром спорту з важкої атлетики, який здобув перемогу в Лондоні на Олімпійських іграх 2012 р. І хоч багато хто з них уже пішли з великого спорту, але в ХАІ їм є гідна зміна, яку виховують наші заслужені тренери й викладачі.

У цьому навчальному році наші спортсмени виступали на різних обласних, національних і міжнародних

змаганнях. Найкращих результатів за видами спорту домоглися:

САМБО – Д. Євдошенко, студент 362ма гр., МСУМК (2-е місце чемпіонату Європи, чоловіки); А. Шевченко, студентка 343 гр., МСУМК (3-є місце чемпіонату Європи, жінки); Д. Павлюков, студент 635 гр., МСУ (2-е місце чемпіонату світу, юніори);

КІКБОКСИНГ – Д. Жургунова, асистент 705 кафедри, ЗМСУ (1-е місце чемпіонату світу, жінки);

ВАЖКА АТЛЕТИКА – О. Слободянюк (учасник олімпійського відбору, запасний в олімпійській збірній команді), І. Гармаш, студент 143 гр. (виконав норматив майстра спорту України);

ПАУЕРЛІФТИНГ – Ю. Гичка, студентка 515а гр. КМС (1-е місце кубку світу);

ТХЕКВОНДО – А. Марченко, студент 545 гр., МСУ (учасник чемпіонату світу, чоловіки);

СТРІЛЬБА З ЛУКА – К. Мазорчук, студентка 315 гр., МСУ (неодноразовий призер міжнародних турнірів);

БАСКЕТБОЛ – М. Ворончіхіна, студентка 611оа гр. (1-е місце в складі команди на чемпіонаті України, вища ліга група «Б»);

СКЕЛЕЛАЗІННЯ – збірна команда ХАІ (2-е місце на чемпіонаті України серед студентів).

Серед студентів ХАІ найбільш титулованою спортсменкою сьогодні можна назвати Анастасію Шевченко, яка навчається на факультеті СУЛА. Вона займається боротьбою самбо й дзюдо вже 14 років, із яких 10 – професійно. Їй доводиться тренуватися щонайменше двічі на день й виборювати перемоги кожного місяця на різних змаганнях України, Європи та світу.

За ці роки вона виконала норматив майстра спорту України з дзюдо й майстра спорту України міжнародного класу з самбо, стала членом національних збірних команд з цих видів спорту. Виступаючи на міжнародних змаганнях, Настя завоювала чотири медалі на чемпіонатах світу і Європи серед юнаків і юніорів, двічі ставала володарем кубка світу серед студентів. У 2015 і 2016 рр. на чемпіонатах Європи серед жінок з боротьби самбо вона зайняла 2-е і 3-є місця, виконавши норматив майстра спорту України міжнародного класу.

З 5 до 21 серпня 2016 р. у Ріо-де-Жанейро, Бразилія, відбудуться Олімпійські ігри. Пройти відбір і взяти участь в Олімпіаді неймовірно складно. Із різних видів спорту необхідно вигравати в кваліфікаційних змаганнях протягом олімпійського циклу й набирати очки. На сьогодні троє спортсменів ХАІ брали участь у відбіркових змаганнях до Олімпіади–2016. Це Олег Слободянюк з важкої атлетики, Михайло Черкасов і Анастасія Шевченко з дзюдо. З різних причин наші спортсмени не пройшли відбір на цю Олімпіаду, але ми сподіваємося, що спортсмени ХАІ ще покажуть себе на Олімпійських іграх 2020 р. і ми будемо вболівати за наших студентів усією країною!

На іграх XXXI Літньої Олімпіади будуть розіграні 306 нагород із 28 видів спорту.
За правилами Міжнародного олімпійського комітету, в Іграх візьмуть участь 10 500 атлетів, хоча ця кількість регулярно перевищується на 300-400 осіб.
Україну на Олімпіаді у 20 видах спорту представлять більше ніж 200 спортсменів. Сподіваємося й на поповнення олімпійської скарбнички та вболіваємо за наших!

Олег Заїка, доцент каф. № 705, Заслужений тренер України з боротьби самбо

КРІЗЬ ТЕРНИ ДО ЗІРОК

І, часом, здається, що ніби, піддався,
Плюнув на все, заховався в ілюзії -
Та раптом зустрінеш того, хто не здався,
І одразу оговтуєшся від контузії!...
Олександр Положинський

ХАІ пишається кожним досягненням своїх студентів, співробітників і випускників. На сторінки книг історії університету й шпальти газети «За Авіакадри» потрапляє кожна медаль, орден і наукове відкриття. Але іноді буває й так: залишаються не поміченими деякі дуже вагомі заслуги просто тому, що датуються вони не роками навчання в нашому університеті. Мені здається, що дуже важлива й мотивація, яка привела настільки заслуженого члена суспільства до стін ВНЗ. Це означає, що Національному аерокосмічному університету є що запропонувати таким людям, а інформація про це, напевно, буде корисна всім, хто хотів би в житті зробити успішну кар'єру й досягти подібних висот.

Зараз я трохи здивую викладачів, які навчали цю скромну дівчину з вродженими вадами слуху, яка в 2015 р. закінчила відділення другої вищої освіти за спеціальністю «Психологія». Природно, що ніхто не ходить вулицями в олімпійських медалях, але це аж ніяк не скасовує факт наявності титулів і нагород.

Тому знайомтеся: триразова олімпійська чемпіонка, призер і рекордсмен двох олімпіад, правнучка знаменитої харківської льотчиці Валентини Гризодубової, випускниця ХАІ – **Ольга Комаренко**.

Народилася Ольга в Одесі, у неповній, але спортивній сім'ї. Мама, тренер із плавання, віддала доньку в загальноосвітню школу Олімпійського резерву № 59, де було обрано напрямок майбутньої кар'єри. Але, як кажуть, талановита людина талановита в усьому. У житті Ольги, крім спорту, була студія образотворчого мистецтва й музична студія з класу фортепіано. Спортивна кар'єра почалася з секції стрільби з лука (навчально-спортивна база «Динамо», м. Одеса), у зв'язку із закриттям якої в 1992 р. Ольга перейшла в секцію кульової стрільби у ДЮСШ СКА м. Одеси.

Уже в 1995 р. Ольга Аркадіївна Комаренко виконала норму майстра спорту й увійшла до юніорської збірної України. З 1995 до 1998 рр. вона була багаторазовою чемпіонкою на всеукраїнських і міжнародних чемпіонатах, так що шлях до олімпійських медалей було розпочато в дитинстві і вів він до мети крізь роки наполегливих тренувань, де, як і в усіх, були не тільки перемоги. Будь-який вагомий результат – це середньостатистична сума влучень і промахів.

Після закінчення школи творче начало зіграло вирішальну роль у виборі професії й Ольга вступила до Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського на художньо-графічний факультет, який успішно закінчила в 2002 р., і навіть рік пропрацювала за фахом керівником гуртка образотворчого мистецтва. Спортивна кар'єра розвивалася паралельно і, коли в 1999 р. родина переїхала до Харкова, Ольга вибрала нового тренера – Л. Д. Федорову в ХОССК «Снайпер», з якою й досягла значних висот.

Саме в Харкові Ольга потрапила до спеціалізованої збірної, де тренувалася з людьми, які мають порушення опорно-рухового апарату й органів слуху (Укрцентр «Інваспорт»).

Перша олімпіада для Ольги відбулася в 2005 р. в Австралії в місті Мельбурн (XX Дефлімпійські ігри). Так уже склалося, що на Дефлімпійських іграх не робили різниці між чоловіками й жінками, тобто для всіх учасників існували тільки чоловічі олімпійські вправи, у яких О. А. Комаренко стала дворазовою чемпіонкою й рекордсменкою з кульової стрільби.

За результатами Олімпіди 2005 р. Ольга була нагороджена орденом «За заслуги» III ступеня, отримала Почесну грамоту й «Відзнаку міського голови», увійшла до 10 кращих спортсменів м. Харкова й отримала звання «Жінка року» в номінації «Спортсменка», а так само їй присвоєно звання «Заслужений майстер спорту України» з кульової стрільби.

Друга олімпіада – 2009 р., Тайвань, м. Тайбей. Тут уперше в історії Дефлімпійських ігор жінки виступили в жіночих олімпійських вправах, а Ольга Комаренко відвоювала нові нагороди – золоту й срібну медалі.

За результатами 2009 р. О. А. Комаренко нагороджена орденом «За заслуги» II ступеня й Почесною грамотою. Після олімпійських нагород Ольгу захопила тренерська діяльність. Але й власний список досягнень не обмежився олімпіадами. Були чемпіонські титули, призи й рекорди на міжнародних чемпіонатах (один з них – чемпіонат Європи в Німеччині, м. Мюнхен), ішла активна підготовка до Олімпіади 2013 р., на яку, з багатьох причин, Ользі вже не судилося потрапити.

Кар'єра спортсменки й тренера закінчилася, але з'явилася нова мрія – психологічна допомога спортсменам-інвалідам для досягнення найкращих результатів у індивідуальній і командній спортивній діяльності. Можливість дати іншим те, чого так не вистачало під час побудови власної кар'єри.

У багатьох мрія залишається чимось далеким і нездійсненним, але успішну людину відрізняють ті кроки, які перетворюють мрію в конкретну мету. А для того, щоб допомагати іншим розібратися в собі, потрібні спеціальні знання.

Учитися має сенс у найкращих, розсудила Ольга і, зробивши аналіз психологічних шкіл Харкова, зупинила свій вибір на психологічній школі А. С. Кочаряна. Були всілякі курси й гештальт-практики, але можливість отримати другу вищу освіту й учитися у визнаних майстрів випала саме в ХАІ. У 2015 р. Ольга поповнила ряди випускників нашого університету.

Звичайно ж, це тільки перші кроки в досягненні яскравої мети й увесь подальший шлях, напевно, буде пов'язаний з безліччю перешкод, але перемагає тільки той, хто прагне й діє, долаючи важкий шлях від однієї невдачі до іншої, без втрати ентузіазму й оптимізму.

Я бажаю Ользі успіху й вірю, що все вийде й ми ще почуємо про Ольгу Комаренко як про видатного психолога і з честю впишемо її ім'я й ці заслуги до історії ХАІ.

Світлана Бреус,
провідний інженер відділу навчально-виховної роботи

РЯДКИ ІСТОРІЇ

ЛИПЕНЬ

1 липня 1933 р. – у ХАІ організовано науково-дослідний центр, начальником якого було призначено інженера М. Я. Мірошниченка.

1 липня 1997 р. – ХАІ акредитовано як вищий навчальний заклад IV (вищого) рівня.

8 липня 1920 р. – народився Вадим Григорович Кононенко – ректор ХАІ (1976–1983 рр.), учений і новатор у галузі теорії та практики використання в промисловості високошвидкісної (імпульсної) металообробки, доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки Української РСР.

9 липня 1976 р. – здійснено перший політ транспортного літака Ан-32.

19 липня 1977 р. – почалися льотні випробування дослідного легкого мотопланера ХАІ-29 «Коршун».

26 липня 1925 р. – уперше піднявся в небо літак К-1 конструктора К. О. Калініна. Так було започатковано серійне літакобудування в Україні.

26 липня 1884 р. (за старим стилем) – народився Степан Васильович Гризодубов. Він уперше розпочав літакобудування й льотну справу в Харкові. Самостійно спроектував і збудував кілька літаків.

29 липня 1934 р. – льотчик Л. С. Рижков здійснив перший політ на безхвостовому літаку ХАІ-4.

29 липня 1963 р. – здійснено перший політ реактивного пасажирського літака Ту-124 А (прототип Ту-134).

СЕРПЕНЬ

8 серпня 1938 р. – народився Микола Тимофійович Березюк – ректор ХАІ (1983–1998 рр.), відомий спеціаліст у галузі систем управління літальними апаратами, обчислювальної техніки й теорії управління, доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки Української РСР.

14 серпня 1951 р. – модель літака типу «літаюче крило» конструкції Л. Липинського (Харків) установила три світових рекорди на дальність 109,3 км, тривалість 3 год. 31 хв. і висоту польоту 2813 м.

20 серпня 1933 р. – Й. Г. Неман був нагороджений орденом Червоної Зірки за створення швидкісного літака ХАІ-1.

25 серпня 1937 р. – здійснено перший політ багатоцільового літака «Іванов» (АНТ-51, у серії ББ-1, пізніше Су-2); серійно випускався на Харківському авіазаводі.

31 серпня 1947 р. – відзначається день народження літака Ан-2 – «кукурудзника», довгожителя сільськогосподарської авіації.

31 серпня 1999 р. – відкриття Аерокосмічного ліцею на базі ХАІ; директор ліцею професор – Н. Д. Волкова.

Тамара Цепляєва, професор кафедри № 103

ЛЮДИНА З ДУШЕЮ ІКАРА...

До 140-річчя від дня народження

Уточкін Сергій Ісайович став легендою ще за життя. Він один з найперших авіаторів, футболіст, вело-, авто- й мотогонщик. Але, як і більшість відомих особистостей, його спіткала нелегка доля.

Сергій Уточкін народився 30 червня (12 липня) 1876 року в Одесі, у власному будинку батька, купця й щасливого будівельного підрядника. У 1881 році, маючи п'ять років, він залишився без матері, а незабаром пішов з життя й батько. Опіку над осиротілими дітьми Уточкіна взяли родичі батька. У Криму, куди його привезла сестра, Сергій став придивлятися до крила вітряка: «А чи не спробувати полетіти на ньому?» – майнула думка. З першого заходу він не втримався і впав на землю. Але вдруге – злетів. Це був перший політ і перше падіння. Але відчуття польоту залишилося в крові.

Вихованням Сергія, по суті, ніхто не займався. Ріс хлопчисько сміливим і міцним. Скоро він став різнобічним спортсменом – чудовим плавцем і яхтсменом, фехтувальником і боксером, ковзанярем і бігуном. Сергій Уточкін був одним з перших футболістів, виступав за аматорську команду Одеського британського атлетичного клубу. Одним з перших він освоїв роликові ковзани, займався джиу-джитсу і класичною боротьбою.

Сергій поступив в одеське комерційне училище Св. Павла, але через деякий час залишив його й зайнявся спеціально велосипедним спортом. Своєму опікунові він заявив: «Я не хочу бути філософом... Я – спортсмен». Так з п'ятнадцяти років він дійсно став професійним спортсменом. Протягом 17 років не сходив він з треку й здобув безліч перемог в Росії і за кордоном.

Але мрії про небо не залишали Сергія. 2 жовтня 1907 року в Одесі після низки невдалих спроб Уточкін зміг зробити самостійний політ на купленій ним повітряній кулі. Цей політ відбувався на висоті 1200 метрів над землею. А вже в 1908 році він разом зі своїм товаришем відправився до Єгипту, де також зробив кілька польотів.

Восени 1909 року Уточкін здійснив свій перший політ зовсім без інструктажу, у що сьогодні важко повірити. Сергія літати ніхто й ніколи не вчив – він освоював повітряний корабель на чистому натхненні й шаленому бажанні літати. З того часу в нього було безліч польотів – у Києві, Харкові, Варшаві, Лодзі, Нижньому Новгороді, Ростові-на-Дону, Кишиневі, Тбілісі... Відомий його політ над пірамідою Хеопса в Єгипті. У цілому Сергій Уточкін здійснив близько 150 польотів на аероплані майже в 70 містах світу.

31 березня 1910 року в Одесі на біговому іподромі відбувся екзаменаційний політ Уточкіна на звання пілота-авіатора. Він виконав усі умови підйому, польоту і спуску й отримав від Одеського аероклубу грамоту на звання «пілота-авіатора».

По суті, з першого самостійного польоту на аероплані почалася

щаслива й трагічна смуга життя Уточкіна в авіації. У 1910–1911 роках Уточкін першим демонстрував політ літака в багатьох містах Росії й за кордоном, а на своєму «Фармані» Уточкін облетів усю Центральну Росію, установлюючи рекорди і в дальності, і в висоті, і в тривалості. За точність, з якою він приземлився на Ходинському полі, він отримав срібний кубок з рук самого М. Є. Жуковського.

У вересні – жовтні 1910 року на Комендантському аеродромі

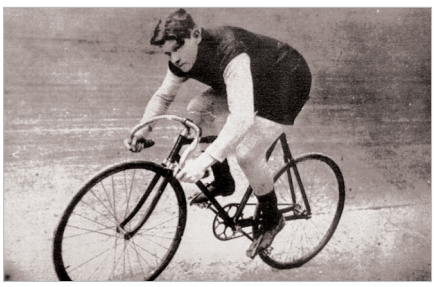

в Петербурзі пройшло перше Всеросійське свято повітроплавання. У числі дванадцяти спортсменів був і Уточкін. На Всеросійському святі повітроплавання в Петербурзі був відкритий і трагічний список російської авіації – 24 вересня (7 жовтня) 1910 року катастрофою закінчився політ Левка Мацієвича. Уточкін у той день теж піднявся у повітря і також ледь не загинув, налетівши на один з канатів.

У липні 1911 року відбувся перший у Росії дальній переліт Петербург – Москва. Природно, Уточкін був його учасником, але долетіти до Москви не зміг. Фатальна аварія привела до того, що Уточкін отримав серйозні травми: перелом ноги, руки, вивих ключиці, колінної чашечки, важкі удари грудної клітки, голови ...

З тих пір почалися його вічні поневіряння по лікарнях. Від нього пішла жінка, що теж відбилося на його

здоров'ї. 31 грудня 1915 року (13 січня 1916 р.) у Петрограді у віці 39 років Уточкін помер від запалення легенів у лікарні Св. Миколи Чудотворця.

Сергій Уточкін казав: «Чтобы двигаться в путь, нужно сделать первый шаг», – і прикро додавав: «...Оттого, что судьба бьет меня по спине своим молотом, у меня вырастут крылья за плечами».

Катерина Мазорчук,
студентка 325 групи

НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М.Є. ЖУКОВСЬКОГО «ХАІ» ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

На заміщення вакантної посади завідувача кафедри:

по кафедрі конструкції авіаційних двигунів – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор технічних наук, вчене звання – професор, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад професорів:

по кафедрі технології виробництва літальних апаратів – 2 посади,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор або кандидат технічних наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі теоретичної механіки, машинознавства та роботомеханічних систем – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор технічних наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі вищої математики та системного аналізу – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор технічних наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі прикладної лінгвістики – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – доктор або кандидат філологічних або педагогічних наук, вчене звання – професор або доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 10 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад доцентів:

по кафедрі хімії, екології та експертизних технологій – 2 посади,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри, знання англійської мови;

по кафедрі аерокосмічної теплотехніки – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або старший науковий співробітник, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі електротехніки – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук, вчене звання – доцент або без звання, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 3 років, наявність наукових праць або навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посад старших викладачів:

по кафедрі хімії, екології та експертизних технологій – 1 посада,

вимоги до претендентів: освіта – вища, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 2 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі інформаційних керуючих систем – 2 посади,

вимоги до претендентів: освіта – вища, стаж науково-педагогічної роботи – не менше 2 років, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри.

На заміщення вакантних посади асистентів:

по кафедрі аерокосмічної теплотехніки – 1 посада,

вимоги до претендентів: науковий ступінь – кандидат технічних наук або вища освіта за фахом кафедри, наявність наукових праць і навчально-методичних посібників за фахом кафедри;

по кафедрі інформаційних керуючих систем – 1 посада,

вимоги до претендентів: освіта – вища за фахом кафедри, наявність стажу науково-педагогічної роботи та наукових праць за фахом кафедри.

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення в газеті.

Обов'язкові документи, які подаються на конкурс:

заява на ім'я ректора про допуск до участі в конкурсі, документи про освіту, науковий ступінь, вчене звання, список наукових праць, винаходів, науково-методичних публікацій.

ДОКУМЕНТИ ПОДАВАТИ ЗА АДРЕСОЮ:

61070, м. Харків, вул. Чкалова, 17, «ХАІ», відділ кадрів університету, тел. 788-44-60

СКАЛОЛАЗАНИЕ. МИР НОВЫХ ЭМОЦИЙ...

Клуб скалолазания и альпинизма ХАИ имеет самый большой скалолазный тренажер в городе Харькове. Его высота достигает 15 метров, максимальное нависание – 6 метров. Общая площадь используемых плоскостей составляет более 250 кв.м. 8 трасс оборудовано верхней страховкой, а всего для скалолазов предлагается 16 трасс. В клубе скалолазы шлифуют свое мастерство под руководством опытных тренеров. Но опробовать свои силы может любой желающий!

Жизнь, полная бытовой рутины и недостатка свободного времени, нередко мешает человеку почувствовать себя по-настоящему живым и ощутить свежие краски мира. Не удивительно, что в таких условиях скалолазание становится популярным увлечением, а для некоторых – и смыслом жизни. Скалолазные клубы Харькова предоставляют жителям замечательную возможность наполнить свою жизнь свежими и яркими эмоциями, новым интересным опытом и позитивом. Клуб скалолазания и альпинизма ХАИ – не исключение. На территории его скалодрома опытные тренеры с радостью обучат детей и взрослых всем азам и принципам скалолазания, подготовят спортсменов к соревнованиям, а также помогут дельным советом и тем, кто уже давно постиг основы скалолазания, и развивается самостоятельно.

Что же такое скалолазание для новичка? Многим из нас доводилось лазить по деревьям и через какие-то препятствия, поэтому лазанье представляется человеку базовым и незамысловатым навыком, данным человеку эволюцией для выживания (а в наше время – и для удовольствия). Однако когда вы, загоревшись желанием попробовать себя в скалолазании, приходите впервые на скалодром, вы понимаете на практике, как это сложно. Буквально с первого занятия новичок начинает осознавать, насколько его тело не приспособлено для скалолазания: выносливость маленькая, руки слабые, поле зрения узкое, тело непослушное, а мозг «заблокирован»

(страхом, незнанием, отсутствием опыта и прочими факторами). Поэтому для неопытных скалолазание становится прежде всего трудом над собой – своим телом и психикой. К тому же, скалолазание – это зачастую парная работа. Нужно научиться доверять свою жизнь партнеру и брать на себя ответственность за его жизнь. Естественно, кому-то удается вылезти из шкуры новичка быстрее других, ведь все мы обладаем разными исходными данными, но сильное желание развиваться и упорный труд помогают сделать скалолаза из любого человека.

Скалолазание – это еще и целое разнообразие эмоций и ощущений. Неудовлетворенность самим собой может смениться сладостным чувством победы, а крики отчаяния могут в итоге увенчаться довольными возгласами. Когда развивающийся скалолаз чувствует уверенность в собственных силах, пропитывается удовольствием от самого процесса, испытывает чувство эйфории и наполняется позитивным энергетическим зарядом, он понимает, что жить без скалолазания уже не может.

Если новичка затягивает скалолазание, со временем он становится истинным любителем и, если повезет, профессионалом своего дела. Когда человек понимает, что ему действительно нравится заниматься скалолазанием, он покупает свое собственное спортивное снаряжение (скальники, страховочную систему, веревку, карабин, оттяжки и прочее). Одним из самых ярких впечатлений для него становится первый вылаз на «живые» скалы, где на лоне природы человек прикасается к великому и прекрасному миру истинного скалолазания, лишенного искусственного рельефа и прочих идеальных условий, которыми отличается скалодром. Скала живая: ее рельеф уникален и соткан из особой породы, у нее есть «гуляющие» камни, на ней есть растительность, в ней обитают живые существа и она подвержена погодным условиям. Кроме того, скалолазные вылазы сопровождаются прелестями полевой жизни в палатках и созерцанием живописных пейзажей. Снаряжение будет изнашиваться и обновляться, и за первым вылазом на скалы последуют следующие, а все потому, что из простого увлечения скалолазание превратилось в страсть, без которой жизнь уже не кажется такой полной, сочной и красочной.

Скалолазание однозначно делает жизнь человека интересней. Не важно, станет ли для вас это захватывающее занятие временным хобби или основным делом в жизни. Важно то, что скалолазание в любом случае закалит ваше тело и характер, даст ощутить непередаваемое чувство свободного падения и наполнит вашу жизнь незабываемыми воспоминаниями, которые навсегда останутся с вами.

Ксения Колода,
скалолаз-любитель клуба скалолазания и альпинизма ХАИ

РЕЄСТРАЦІЙНЕ СВІДОЦТВО
ХК № 170 від 06.04.1994
(057) 788 47 38 gazeta@khai.edu
Номер підготовлено і зверстано в редакції газети "За Авіакадри"
вул. Чкалова, 17, м. Харків, Україна, 61070

ЗАСНОВНИК
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Номер віддруковано в друкарні "FartDruk"
(050) 85 200 30 , (067) 832 41 14; вул. Каштанова, 14, м. Харків.
Тираж - 1000. Газета розповсюджується безкоштовно

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ
Марія Мазорчук,
Вікторія Харченко
Олена Мицко, Олена Медведь